

NURCH

Národný ústav reumatických chorôb

www.nurch.sk

Vážení pacienti a návštevníci NÚRCH-u,

držíte v rukách prvé číslo informačného magazínu, v ktorom sa s Vami chceme podeliť o zopár vybraných zaujímavostí zo života Národného ústavu reumatických chorôb.

Okrem historických či súčasných faktov prinášame i prehľad zrealizovaných úprav, zvyšujúcich komfort pacientov a zamestnancov, ako aj naše plány do budúcnosti. Pridali sme tiež najnutnejšie informácie, ktoré sa Vám zídu pri hospitalizácii alebo návšteve ambulancie.

Hoci vedenie ústavu som ako riaditeľ prevzal iba nedávno, verím, že spolu s celým kolektívom si naďalej udržime dobré meno nášho zariadenia, ktoré od Vás pacientov, pred časom získalo najlepšie hodnotenie v rebríčku Všeobecnej zdravotníckej poisťovne. Ďakujeme Vám za toto ocenenie, rovnako za priaznivé odozvy, ktoré nám posielate, či už mailom alebo prostredníctvom sociálnej siete.

Národný ústav reumatických chorôb v roku 2023 oslavuje 70 rokov svojej existencie a táto skutočnosť nás zaväzuje k tomu, aby sme začali bilancovať. Hoci nedávna pandémia a následná kríza, či aktuálna situácia v zdravotníctve na nás všetkých dolieha, práve preto je potrebné vynaložiť všetko úsilie nielen na hladké zabezpečenie fungovania ústavu, ale i na dosahovanie nastavených cieľov. A na prvom mieste medzi nimi ste rozhodne Vy, naši pacienti a Vaše zdravie.

Želáme Vám príjemné čítanie, a samozrejme, skoré uzdravenie!

MUDr. Milan Derco, riaditeľ

Obsah

0 nás

1

História
Súčasnosť

2

Informácie pre pacientov

Pred vyšetrením
Pred hospitalizáciou

3

Novinky

Podarilo sa nám
Práve realizujeme
Pripravujeme

1 História

1952 – ZALOŽENIE

Zakladateľ odboru reumatológie v Československu, riaditeľ nového pražského Výskumného ústavu chorôb revmatických (VÚCHR) prof. MUDr. František Lenoch (1898-1970) presadil myšlienku založenia slovenskej pobočky v Piešťanoch. Vytvorením a riadením bol poverený Doc. MUDr. Štefan Siťaja, DrSc. (1911 - 1990). Jeho zástupcom a spoluzakladateľom Výskumného ústavu reumatických chorôb (VÚRCH) sa stal MUDr. Tibor Urbánek, CSc. (1923 – 2019).

1953 – ZAČATIE ČINNOSTI

Pobočka pražského ústavu bola od 1. marca umiestnená na Kúpeľnom ostrove v ubytovacom pavilóne kúpeľného domu Pro Patria, nazývanom „Cyril“ alebo „Cyrilov dvor“, ktorý prebudovali na nemocnicu, zameranú na výskumnú činnosť.

Klinické oddelenie malo 90 postelí, neskôr sa ich počet znížil na 60, kvôli ambulanciám a laboratóriám. Pod vedením Štefana Siťaja Výskumný ústav reumatických chorôb získaval svetový ohlas.

1960 – KONGRESY

V dňoch 21. - 25. septembra 1960 sa v Piešťanoch uskutočnil prvý Československý reumatologický kongres. Celkovo sa ho zúčastnilo 378 kandidátov z rôznych krajín sveta. Týmto stretnutím odštartovala tradícia, ktorú v roku 1992 uzavrel v poradí siedmy kongres s medzinárodnou účasťou.

1961 – VZDELÁVACIE PRACOVISKO

V septembri vznikla vo Výskumnom ústave reumatických chorôb subkatedra reumatológie ako súčasť katedry vnútorných chorôb v rámci Slovenského ústavu pre doškoľovanie lekárov (SÚDL).

1963 – 10. VÝROČIE

VÚRCH oslávil desať rokov od svojho založenia. Piešťanské pracovisko počas prvej dekády zmapovalo situáciu rozšírenia reumatických chorôb na Slovensku, zaviedlo ich jednotnú dokumentáciu a registráciu a vykonalo niekoľko experimentálno-terapeutických štúdií, zameraných najmä na progresívnu artritídu a reumatickú horúčku. Odborníci z VÚRCH-u sa venovali tiež výskumu parareumatických chrôb, ako lupus erythematosus, ako aj výskytu a nozografii alkaptonúrie a ochronózy.

1964 – OSAMOSTATNENIE

Na základe rozhodnutia ministra zdravotníctva zo dňa 17. júna 1964 sa pôvodne detašované pracovisko pražského ústavu VUČHR stalo samostatným Výskumným ústavom reumatických chorôb so sídlom v Piešťanoch. Jeho riaditeľom zostáva Štefan Siťaj.

1969 – VZNIK SRS

Slovenská reumatologická spoločnosť (pôvodne Slovenská reumatologická spoločnosť Jána Evangelistu Purkyňe) bola založená 13. marca 1969 v LD Slovan Piešťany za účasti 71 členov a profesora Františka Lenocha, ktorý zastupoval i Čsl. lekársku spoločnosť J. E. Purkyňu.

1973 – 20. VÝROČIE

Výskumný ústav reumatických chorôb sa stal vedúcim špecializovaným pracoviskom pre reumatické choroby na Slovensku. Ročne liečil okolo 600 pacientov a ambulantne vyšetril viac ako 3.200 osôb. Za 20 rokov vyšlo ústavu 560 odborných publikácií, z toho 154 v zahraničnej tlači. Od jeho vzniku ho viedol profesor Štefan Siťaj. VÚRCH však bojoval s kapacitnými aj prevádzkovými problémami, preto sa rozhodlo o výstavbe novej budovy.

1989 – NOVÉ SÍDLO

V októbri sa konalo slávnostné otvorenie novej päťposchodovej budovy - experimentálnej časti VÚRCH-u na Nábr. I. Krasku 4, kde ústav sídli dodnes.

Autorom architektonického riešenia bol významný architekt Viktor Šišolák, dielo v exteriéri vytvoril renomovaný sochár Jozef Jankovič a reliéf vo vstupnej hale zhotovil uznávaný keramik Juraj Marth. Dizajnérske prvky v konferenčnej miestnosti a pismo navrhla akademická maliarka Ivica Krošláková.

1990 – NOVODOBÁ HISTÓRIA

Na post riaditeľa nastúpil Prof. MUDr. Rovenský Jozef, DrSc. FRCP (1943), ktorý od r. 1979 viedol Oddelenie balneológie VÚRCH-u. Tunajšie pôsobenie prerušil na 4 roky riadením Biologického odboru v Štátnom ústave pre kontrolu liečiv v Bratislave. V auguste bola založená Liga proti reumatizmu na Slovensku, pri jej zrode stáli profesor Jozef Rovenský a docent Tibor Urbánek. Profesor Rovenský úspešne viedol ústav až do roku 2017 a za svoje pôsobenie získal viacero ocenení.

1994 – KLINICKÁ ČASŤ

Po piatich rokoch výstavby, v januári 1994, začala prevádzku klinická časť so 110-imi lôžkami. O pár mesiacov pribudol i vnútorný rehabilitačný bazén s pohyblivým dnom.

2001/2002 – ZMENA NÁZVU

V rámci transformačných procesov v rokoch 2001-2002 bol VÚRCH v roku 2001 premenovaný na Vysokošpecializovaný odborný ústav reumatických chorôb v Piešťanoch (VOÚRCH). Od 1. júna 2002 rozhodnutím Ministerstvo zdravotníctva SR ústav zaradilo do vyššej kategórie pod novým názvom Národný ústav reumatických chorôb v Piešťanoch.

2017 – RADA RIADITEĽOV

Od roku 2017 viedla ústav Rada riaditeľov v zložení: Doc. MUDr. Richard Imrich, DrSc., generálny riaditeľ, Ing. Veronika Tulejová, MBA, ekonomický riaditeľ, MUDr. JUDr. Daniela Kňaze Doležalová, MPH, medicínsky riaditeľ.

2022 – ZMENA VEDENIA

Rozhodnutím ministra zdravotníctva SR bola dňa 30. 6. 2022 zrušená Rada riaditeľov a vedením ústavu bol od 1. 7. 2022 poverený MUDr. Milan Derco. V novembri následne uspel vo výberovom konaní na riaditeľa.

2 Pavilón

Hotel Cyril na Kúpeľnom ostrove, kde neskôr sídlil VÚRCH. Zdroj: archív Baňneologického múzea

Pôvodné sídlo VÚRCH-u na Kúpeľnom ostrove. Zdroj: archív Baňneologického múzea

Zamestnanci VÚRCH-u, rok 1960. Zdroj: FB Piešťany - History.

Fotogaléria

Zamestnanci VÚRCH-u okolo r. 1980. Zdroj: FB Piešťany - History.

Zamestnanci pri úprave okolia novej budovy VÚRCH-u, 1989. Archív NÚRCH.

Lôžkové oddelenie pribudlo k novej budove v roku 1994. Zdroj: FB Piešťany - History.

3 Súčasnosť

3.1 Správa o činnosti za rok I polrok 2022 – hospitalizácií aj ambulantných vyšetrení bolo viac ako v minulosti, výskumné projekty pokračujú

V prvom polroku 2022 bolo v NÚRCH-u hospitalizovaných 1142 pacientov, pričom ich počet sa oproti predošlému roku zvýšil o 333 osôb (809), čo predstavuje nárast o 41,16 %. Priemerná dĺžka hospitalizácie činila 10,13 dní, pri porovnaní s rokom 2021 sa predĺžila o 3,6 % (9,78).

V prvom štvrtroku 2022 sa z dôvodu výrazne zhoršenej pandemickej situácie s koronavírusom uzatvorili tri lôžkové reumatologické oddelenia - II.A, II.B a III.B. V rámci reprofilizácie lôžok sa vytvorilo jedno covidové oddelenie na 4. poschodí.

Po následnom zlepšení pandemickej situácie sa začali otvárať ďalšie reumatologické

oddelenia, spočiatku s obmedzeným počtom pacientov v izbách, neskôr už s plným obsadením lôžkového fondu.

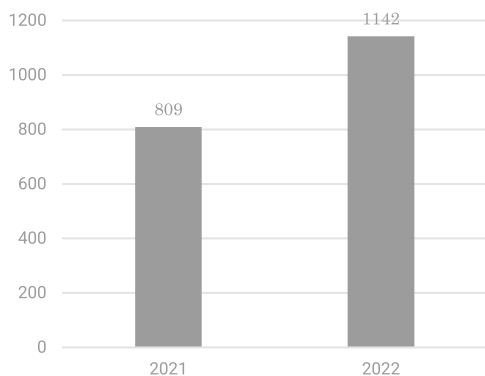
Na ambulanciách bolo v I. polroku 2022 vykonaných 17261 ambulantných vyšetrení, čo je o 707 úkonov viac ako rok predtým – navýšenie o 4,10 %.

Rozhodnutím ministra zdravotníctva SR bola dňa 30. 6. 2022 zrušená Rada riaditeľov a vedením ústavu bol od 1. 7. 2022 poverený MUDr. Milan Derco. V novembri následne uspel vo výberovom konaní na riaditeľa.

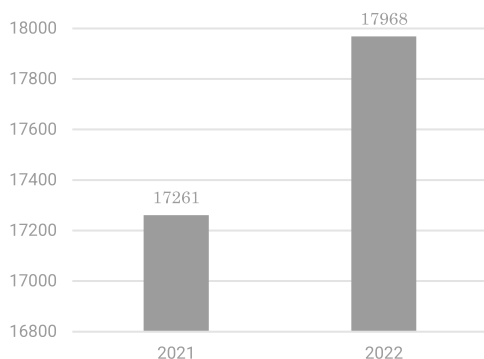
Počas celého roka pokračovali aktivity výskumných projektov a výsledky výskumu boli publikované v odborných karentovaných časopisoch.

Prieskum spokojnosti s poskytovaním ústavnej zdravotnej starostlivosti medzi poistencami štátnej zdravotnej poisťovne vynesol NÚRCH-u za rok 2021 najvyššiu priechku v kategórii Špecializované zamerané zdravotnícke zariadenia. Spokojnosť pacientov s našou nemocnicou bola hodnotená ako najlepšia.

Počet hospitalizácií

Počet ambulantných vyšetrení

4 Pred vyšetrením

4.1 Čo potrebujete vedieť pred vyšetrením

Pacienti sú predvolávaní na ambulantné vyšetrenie na základe Žiadosti o predvolanie chorého na vyšetrenie, ktorú nájdete na www.nurch.sk. Ambulancie pracujú predovšetkým ako konzultačné centrá pre reumatológov z celého Slovenska. Žiadosť na ambulantné vyšetrenie môže zasláť v odôvodnených prípadoch i praktický lekár, alebo iný lekár špecialista, ako napr. neurológ, ortopéd, očný lekár a pod., ak toto vyšetrenie nemôže byť uskutočnené v obvode bydliska pacienta.

Žiadosť o predvolanie na vyšetrenie, vyplnenú a potvrdenú lekárom je možné zasláť i online, ako prílohu k formuláru na www.nurch.sk. V prípade online podania si originál dokumentov pacient priniesie na vyšetrenie. Ďalšou možnosťou je zaslanie poštou na adresu: Národný ústav reumatických chorôb, Nábr. I. Krasku 4, 921 01 Piešťany.

O termíne vyšetrenia sú pacienti potom informovaní telefonicky, e-mailom alebo poštou. Na základe dlhoročných skúseností je uprednostňovaný telefonický kontakt. Pacienti sú zaraďovaní k jednotlivým lekárom so zohľadnením ich zamerania na jednotlivé chorobné jednotky. V prípade nutnosti prednostného vyšetrenia pacienta, treba túto požiadavku uviesť v Žiadosti ako urgentné ambulantné vyšetrenie na základe zhodnotenia stavu vysielajúcim lekárom.

Ambulantné vyšetrenie je realizované v jeden deň, zväčša dopoludnia. Súčasťou tohto vyšetrenia je odber krvi a moču (nalačno), klinické vyšetrenie lekárom, prípadne iné pomocné vyšetrenia ako sú napr. röntgenologické, denzitometrické, sonografické, kapilaroskopické, ako i ďalšie vyšetrenia, nutné k upresneniu diagnózy. Pri prvom vyšetrení treba preto rátať, že u nás strávite niekoľko hodín.

Na zlepšenie kvality diagnostického a terapeutického postupu je potrebné, aby si pacient priniesol zo sebou zdravotnú dokumentáciu (prípadne výpis z dokumentácie), včítane uskutočnených vyšetrení (napr. MRI, CT...), ako i už realizované röntgenové snímky (nie staršie ako rok). Komplexný záver ambulantného vyšetrenia sa najčastejšie zasiela poštou.

V prípade, že sa nemôžete dostať na stanovený termín, volajte na Odberovú ambulanciu: 033/79 69 302 (po 11-tej hod.).

Ďalšie informácie nájdete na www.nurch.sk.

5 Pred hospitalizáciou

5.1 Čo potrebujete vedieť pred hospitalizáciou

Pacientov objednávame na hospitalizáciu do Národného ústavu reumatických chorôb na základe žiadosti vypísanej reumatológom (alebo ortopédom v prípade pooperačnej hospitalizácie), následne schválenej v príslušnej zdravotnej poisťovni.

Termín nástupu na hospitalizáciu oznamujeme telefonicky alebo písomne.

V prípade, že z vážnych dôvodov nemôžete na tento termín nastúpiť, oznámte to čo najskôr do prijímacej kancelárie NÚRCH-u (033/7969313).

Na hospitalizáciu si prineste:

Kompletnú zdravotnú dokumentáciu alebo jej odpis od praktického lekára, röntgenové snímky, ak boli robené v priebehu posledných 6 mesiacov, lieky, ktoré pravidelne užívate, teplomer, hygienické potreby, uterák, osušky, domáce oblečenie a prezuvky, plavky, kúpaciu čiapku, župan, úbor a obuv na cvičenie, peniaze v hotovosti na prípadné poplatky (v areáli sa nenachádza bankomat).

V prípade, že používate oxygenátor, je potrebné nás informovať ešte pred nástupom na hospitalizáciu. V deň hospitalizácie by ste sa mali dostaviť na príjem do 10.30 hod. (prípadný neskorší nástup je potrebné nahlásiť vopred v prijímacej kancelárii). Po príchode do NÚRCH-u sa hláste v prijímacej kancelárii na 2. poschodí č. dverí 202. V prijímacej kancelárii budete potrebovať občiansky preukaz a preukaz poistenca.

Pacienti majú možnosť objednať si nadštandardnú alebo jednolôžkovú izbu za poplatok, záujem o takéto ubytovanie je potrebné nahlásiť do prijímacej kancelárie vopred. Ceny sú uvedené v cenníku na www.nurch.sk.

Pretože ústav nedisponuje stráženým ani uzatvoreným parkoviskom, nepreberá zodpovednosť za zaparkované vozidlá.

Bližšie informácie nájdete v „Domácom poriadku“ a v sekcii Inštrukcie pre pacientov k hospitalizácii na www.nurch.sk.

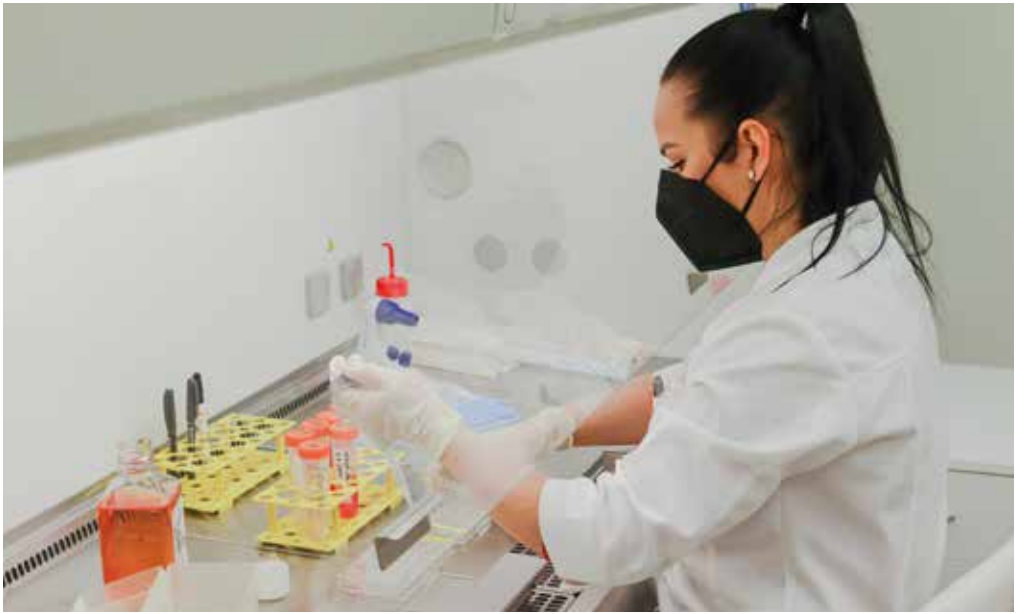

6 Podarilo sa nám

- Úspešne sme zvládli komplexný prechod na E-zdravotníctvo
- Vymenili sme kompletne postele a nočné stolíky na lôžkovom oddelení
- Dali sme si redizajnovať logo, vypracovať dizajn manuál a návrh nového informačného systému v budove
- Zriadili sme novú, prehľadnejšiu webovú stránku a rozbehli komunikáciu na sociálnej sieti
- Upravili sme jedáleň pre zamestnancov - výmena podláh a nábytku
- Zrekonštruovali sme 1. poschodie v našom dizajne, kde vznikol nový Ambulantný trakt
- Zrealizovali sme úspešnú vedeckú konferenciu, na ktorej sme prezentovali výsledky výskumu projektu CEMBAM

7 Práve realizujeme

- Implementáciu štyroch veľkých vedeckých projektov (CPT ZOPA, CEMBAM, BIOFORD, ABSCARM), v operačnom programe Integrovaná infra štruktúra, podporené Európskym fondom regionálneho rozvoja
- Nový informačný a objednávací systém
- Úpravu informačných a komunikačných prvkov v celej budove v zmysle prijatého dizajn manuálu
- Prestavbu Oddelenia klinických laboratórií, financovanú z projektu CPT ZOPA
- Úpravy a redizajn Oddelenia fyzioterapie, balneológie a liečebnej rehabilitácie, financované z projektu CPT ZOPA
- Projekt na revitalizáciu parku: Terapeutická záhrada - oddychová zóna s terapeutickými prvkami
- Publikáciu s odporúčanými cvikmi na zlepšenie držania tela

8 Pripravujeme

- Projekt komplexnej rekonštrukcie na zvýšenie energetickej efektívnosti
- Revitalizáciu parku - zriadenie oddychových zón s terapeutickými prvkami
- Reštaurovanie sochy fontány pred budovou
- Vedecké publikácie s výsledkami výskumu
- Úpravu a sprístupnenie konferenčnej miestnosti na prízemí
- Publikáciu s vybranými cvikmi pre pacientov s reumatoidnou artritídou
- Teambuildingové aktivity pre zamestnancov a mnoho iného...

Výskumné projekty

Národný ústav reumatických chorôb v období rokov 2020 – 2023 implementuje spolu s partnermi štyri vedecko-výskumné projekty, podporené Európskym fondom regionálneho rozvoja, v rámci Operačného programu Integrovaná infraštruktúra.

Centrum pre pokročilé terapie chronických zápalových ochorení pohybového aparátu (CPT - ZOPA), Kód ITMS2014+: 313011W410

Stručný opis projektu: Projekt je zameraný na zvýšenie výskumnej činnosti v Národnom ústave reumatických chorôb a dobudovanie výskumnej infraštruktúry špičkového pracoviska pre pokročilé terapie na medzinárodnej úrovni.

Partneri: Chemický ústav Slovenskej akadémie vied, Bratislava; REGENMED spol. s r.o., Bratislava; Technická univerzita v Košiciach.

Trvanie projektu: 05/2020 - 06/2023

CEMBAM - Centrum medicínskeho bioaditívneho výskumu a výroby (CEMBAM), Kód ITMS2014+: 313011V358

Stručný opis projektu: Projekt je zameraný na výskum a vývoj v oblasti pokročilých medicínskych terapií. Cieľom projektu je dosiahnuť prostredníctvom multidisciplinárneho konzorcia pozostávajúceho z výskumných inštitúcií štátneho, verejného a súkromného sektora prínos v oblasti výskumu kmeňových buniek, so zameraním na výskum a vývoj arteficiálnych tkanív prostredníctvom 3D biotlače, ktoré umožnia aktívnu regeneráciu poškodeného tkaniva v rámci liečby reumatoidnej artritídy.

Partneri: Biomedical Engineering, s.r.o., Košice; DB Biotech, a.s., Košice; Chemický ústav Slovenskej akadémie vied, Bratislava; MEDICAL VISION, občianske združenie, Bratislava; PANARA, s.r.o., Nitra; REGENMED spol. s r.o., Bratislava; Technická univerzita v Košiciach.

Trvanie projektu: 01/2020 - 06/2023

„Informácie o Operačnom programe Integrovaná infraštruktúra 2014 – 2020 nájdete na www.opii.gov.sk.“

EURÓPSKA ÚNIA
Európsky fond regionálneho rozvoja
OP Integrovaná infraštruktúra 2014 – 2020

MINISTERSTVO
DOPRAVY A VÝSTAVBY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Výskumné projekty

Systémová verejná výskumná infraštruktúra – biobanka pre nádorové a zriedkavé ochorenia (BIOFORD), Kód ITMS2014+: NFP313010AFG5

Stručný opis projektu: Rozšírenie a dobudovanie výskumnej a inovačnej infraštruktúry a kapacít na rozvoj excelentnosti v oblasti výskumu a inovácií prostredníctvom vybudovanie systému biobankingu pre nádorové a raritné ochorenia a jeho integráciu do medzinárodnej siete výskumných infraštruktúr.

Partneri: Univerzita Komenského v Bratislave – prijímateľ NFP, Biomedicínske centrum SAV, Bratislava; Centrum spoločenských a psychologických vied SAV, Bratislava; Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky; Národný onkologický ústav v Bratislave; Národný ústav reumatických chorôb, Piešťany; Žilinská univerzita v Žiline.

Trvanie projektu: 05/2020 - 12/2023

Pokročilé bioaktívne hydrogelové materiály pre regeneratívnu medicínu (ABSCARM), Kód ITMS2014+: 313011BWL6

Stručný opis projektu: Problematika regenerácie defektov chrupavky sa v oblasti biomedicíny považuje za veľkú medicínsku výzvu, na ktorú sme sa rozhodli reagovať. Významný priestor pre výskum a vývoj bude v projekte venovaný najmä optimalizácii mechanických vlastností na poskytnutie dostatočne mäkkej, ale zároveň aj pevnej chrupavky, zodpovedajúcej vlastnostiam natívnej chrupavky. Pre naplnenie troch stanovených aktivít, vytýčených mílnikov a cieľov budú z výskumného hľadiska použité predovšetkým bioaktívne hydrogelové materiály vyznačujúce sa regeneratívnymi interakciami schopnými autonómnej opravy po poškodení chrupavky spôsobenej mechanickou deformáciou. Našou pridanou hodnotou v oblasti tkanivového inžinierstva bude aplikácia takých tkanivových konštruktov (skafoldov), ktoré najviac pripomínajú fyziologické tkanivo.

Partneri: MEDICAL VISION, občianske združenie, Bratislava; REGENMED spol. s r.o., Bratislava.

Trvanie projektu: 04/2022 - 09/2023

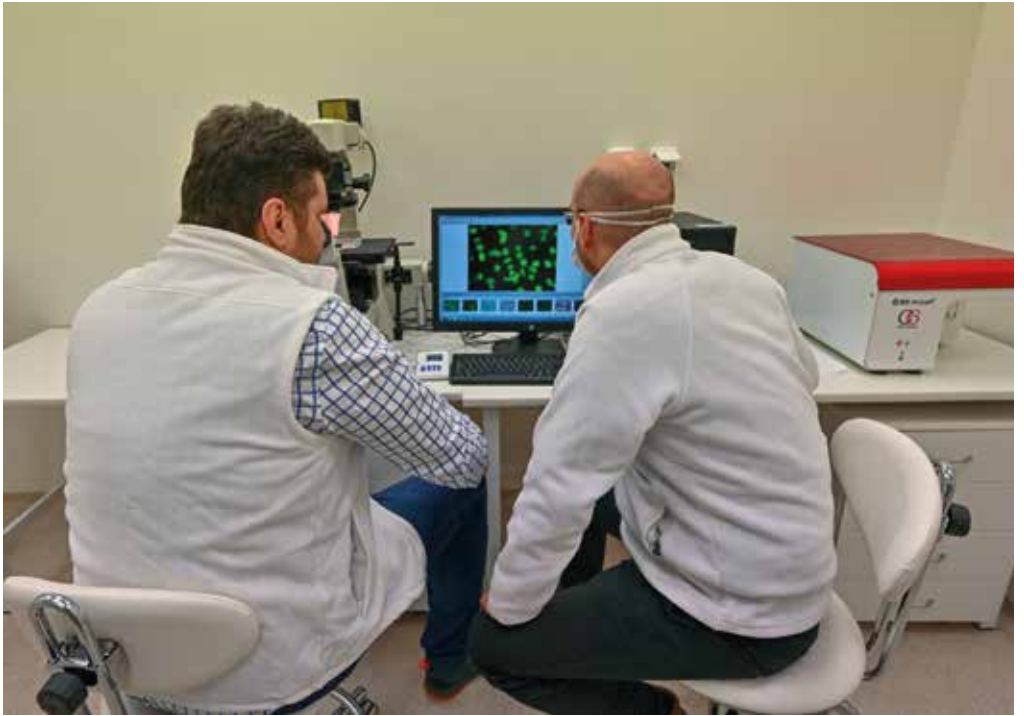
„Informácie o Operačnom programe Integrovaná infraštruktúra 2014 – 2020 nájdete na www.opii.gov.sk.“

EURÓPSKA ÚNIA
Európsky fond regionálneho rozvoja
OP Integrovaná infraštruktúra 2014 – 2020

MINISTERSTVO
DOPRAVY A VÝSTAVBY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

NÚRCH

Národný ústav reumatických chorôb

„Táto publikácia vznikla vďaka podpore v rámci Operačného programu Integrovaná infraštruktúra pre projekty Centrum pre pokročilé terapie chronických zápalových ochorení pohybového aparátu, kód ITMS2014+: 313011W410, CEMBAM - Centrum medicínskeho bioaditívneho výskumu a výroby, kód ITMS2014+: 313011V358, Systémová verejná výskumná infraštruktúra – biobanka pre nádorové a zriedkavé ochorenia, kód ITMS2014+: 313011AFG5 a Pokročilé bioaktívne hydrogelové materiály pre regeneratívnu medicínu, kód ITMS2014+: 313011BWL6, spolufinancované zo zdrojov Európskeho fondu regionálneho rozvoja.“

Národný ústav reumatických chorôb

Nábr. I.Krasku 4

921 01 Piešťany

tel.: +421 33 79 69 111

Piešťany, 2022-2023

©Copyright NÚRCH

Ilustr. foto: Jaroslav Halás, Martin Palkovič, NÚRCH, FB Piešťany - History, archív Balneologického múzea Imricha Wintera

www.nurch.sk